

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Економічний факультет
Інститут державного управління та регіонального розвитку

[копія]

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»

5-6 грудня 2014 року

Частина II

Ужгород
2014

УДК 330.34(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)-18я43
П 78

За загальною редакцією:

Палінчак М. М., декан факультету міжнародних відносин УжНУ, кандидат історичних наук, професор;

Приходько В. П., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин УжНУ, доктор економічних наук, професор.

Рецензенти:

Мікловда В. П., доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України;

Ярема В. І., доктор економічних наук, професор.

Проблеми сталого розвитку економіки України в умовах інтеграційних П 78 процесів – матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 5-6 грудня 2014 р.) / За заг. ред. М. М. Палінчак, В. П. Приходько. У 2-х частинах – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2014. – Ч. 2. – 216 с.

ISBN 978-617-7178-50-6

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми сталого розвитку економіки України в умовах інтеграційних процесів» (5-6 грудня 2014 року, м. Ужгород), у яких розглядаються проблеми інноваційної та інвестиційної діяльності, економіки природокористування й охорони навколишнього середовища, фінансової, податкової політики, бухгалтерського обліку, аналізу і аудиту, маркетингу та інші питання.

УДК 330.34(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)-18я43

ISBN 978-617-7178-50-6

© Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет», 2014

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 6. ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ НА МАШИНОБУДІВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ Савченко С. М.	9
ІННОВАЦІЙНІ ПРОЕКТИ У ПАРТНЕРСТВІ «БІЗНЕС-ВЛАДА-ГРОМАДА» ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ Удод Є. Г.	11

СЕКЦІЯ 7. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ І ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ЗБАЛАНСОВАНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ Авраменко Т. П.	15
РОЗВИТОК ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В ПЕРСПЕКТИВАХ «ЗЕЛЕНОЇ» ТА «СИНЬОЇ» ЕКОНОМІКИ Буга П. Ю.	19
МОДЕЛЬНІ ЗАСОБИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ Подольць Р. З., Дячук О. А., Чепелев М. Г., Юхимець Р. С.	23
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Дяченко Б. І., Рощко С. М., Гордейчук М. О.	26

СЕКЦІЯ 8. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ПОТРЕБ У ФАХІВЦЯХ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ Аксьонова І. В., Хмеленко О. В.	30
ТЕХНОЛОГІЇ УСПІШНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ. ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛКИ Гавадзин Н. О.	33
МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ Кирильчук В. В.	35
МОТИВАЦІЯ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ Костін Д. Ю.	38
МІГРАЦІЙНА «ЛИХОМАНКА» В УКРАЇНІ Кушнір Н. О.	41

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО
РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Леган І. М.

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ
СВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЗА ПРИНЦИПАМИ
БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ТА АДАПТИВНОСТІ

Мартищенко М. В.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

Попович В. О.

ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОВАЛ І КРИЗА ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ:
ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Шкапчик О. І.

БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВІРШЕННЯ

Ямкова І. С.

СЕКЦІЯ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ
ЗВІТНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ПОЛОЖЕНЬ МСФЗ

Вдовиченко В. О.

ВПЛИВ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ
СІОЮЗОМ НА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УКРАЇНІ

Голощук К. А.

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ
ПОДАТКОВИХ РІЗНИЦЬ

Сторова А. Г.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ
У МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ

Карпаніна К. В.

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ БАЗИ НАРАХУВАННЯ ПДВ
ПРИ ПРОДАЖІ АКЦІЙНИХ ТОВАРІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ

Компанієць А. С.

АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ
РЕСУРСІВ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Литвин З. Б.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ
ВИКОРИСТАННЯ МСФО

Пікуліна Т. М., Дуда О. О.

ДО ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ

Пікуліна Т. М., Коваль О. А.

СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ

Озірська Н. В.

44	ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ. ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ Пилипів Н. І., Матієшин М. М.	81
46	РОЗРАХУНКИ ДО КОШТОРИСУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ Пігош В. А.	83
51	СЕКЦІЯ 10. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
51	ОГЛЯД КЛЮЧОВИХ ТРЕНДІВ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ Артеменко О. С.	86
54	РОЗВИТОК ІНСТИТУЦІЙНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ Бачо Р. Й.	87
58	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ Безгуба М. О.	90
61	ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ Буряченко А. С.	93
64	РЕГІОНАЛЬНІ БАНКИ У ФОРМУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ Василишен Ю. В.	96
65	РОЗВИТОК РИНКУ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ Гаркуша Ю. О.	100
67	ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ Головіта Я. С.	103
70	УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ З ВИКОРИСТАННЯМ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ Даниленко А. О.	105 *
71	ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПОЛІГРАФІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ДОПОМОГОЮ АНАЛІЗУ ЇХ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ Дем'яненко О. М.	109
75	СТРАТЕГІЯ CRM – ШЛЯХ ДО РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО МАРКЕТИНГУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Дюлай Є. В.	112
77	ІНТЕРНЕТ-ГРОШІ – ЦЕ РЕАЛЬНІСТЬ Кожушко Н. Я.	115

те, що для вітчизняних і зарубіжних вчених, розробка питань його здійснення у ринкових умовах господарювання є новим напрямом наукового пошуку.

Переважає більшість науковців для пояснення природи процесу формування інформації для потреб управління використовує такі поняття як «інформаційна система», «інформаційне забезпечення», «обліково-аналітична система» «обліково-аналітичне забезпечення» тощо. Слід зазначити, що використання у наукових дослідженнях діаметрально протилежних трактувань одних і тих же економічних понять, без належного обґрунтування їх змісту та доцільності використання, вносить плутанину в загальний розвиток уявлень про процес формування інформації для забезпечення інтересів різних користувачів з метою прийняття ними дієвих управлінських рішень.

Дуже часто наведені вище поняття в спеціальній економічній літературі стоять поруч, а інколи їх отожденою із подібними до них. Тому важливим є визначення авторської позиції для розуміння сутності понять, та як вони співвідносяться між собою, для того, щоб не було ніяких непорозумінь у твердженнях, які будуть висловлюватись у подальшому.

На основі критичного аналізу наукової думки нами здійснена систематизація поглядів вчених щодо трактування понять «інформаційна система», «інформаційне забезпечення», «обліково-аналітична система» «обліково-аналітичне забезпечення».

Вважаємо, що поняття «обліково-аналітичне забезпечення» співвідноситься із поняттям «інформаційне забезпечення» як частина із цілим. При цьому такій продукт обліку і аналізу, яким є обліково-аналітична інформація, являє собою основу, ядро системи інформаційного забезпечення діяльності підприємств.

На основі проведеного аналізу думок вчених та практиків, нами запропоновано розглядати обліково-аналітичне забезпечення як комплексну систему формування, збору, аналітико-синтезичної обробки, накопичення та передачі обґрунтованої й релевантної обліково-аналітичної інформації сформованої із використанням методів бухгалтерського обліку і економічного аналізу для прийняття управлінських рішень, здатних сприяти успішному розвитку суб'єктів господарювання.

При цьому така система має поєднувати використання інформаційних технологій та механізмів реалізації забезпечувальних заходів для підвищення інформаційної місткості даних про діяльність суб'єктів господарювання і більш повно задовольняє потреби користувачів.

Для формування системи обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємств важливим є застосування таких забезпечувальних заходів, а саме:

– створення нормативно-правової бази, як основи для застосування системи обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства;

– забезпечення захисту інформації від несанкціонованого та неконтрольованого ознайомлення, модифікації, знищення, копіювання, поширення шляхом впровадження засобів технічного захисту інформації, ідентифікації та автентифікації користувачів;

– забезпечення підприємств сучасними інформаційними системами, оснащення новітніми засобами обробки та передачі інформації;

– запровадження на всіх рівнях системи аналізу ризиків як складової частини системи обліково-аналітичного забезпечення тощо.

Саме створення системи обліково-аналітичного забезпечення, сприятиме підвищенню ролі обліку і аналізу, як важливих функцій управління з метою отримання оперативної, аналітичної інформації щодо здійснених господарських операцій для прискорення процедур внутрішньогосподарського контролю, що дасть можливість підвищити ефективність діяльності суб'єктів господарювання на всіх рівнях управління.

РОЗРАХУНКИ ДО КОШТОРИСУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ

Шігош Василь Августинович

кандидат економічних наук,

доцент кафедри обліку та фінансів

Мукачівського державного університету

Кошторис бюджетної установи – основний плановий фінансовий документ бюджетної установи, яким на бюджетний період встановлюються повноваження щодо отримання надходжень і розподіл бюджетних асигнувань на взяття бюджетних зобов'язань та здійснення платежів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення результатів, визначених відповідно до бюджетних призначень.

Кошторис має такі складові частини:

- загальний фонд, який містить обсяг надходжень із загального фонду бюджету та розподіл витратів за повною економічною класифікацією витратів бюджету на виконання бюджетною установою основних функцій або розподіл надання кредитів з бюджету за класифікацією кредитування бюджету;

- спеціальний фонд, який містить обсяг надходжень із спеціального фонду бюджету на конкретну мету та їх розподіл за повною економічною класифікацією витратів бюджету на здійснення відповідних витратів згідно із законодавством, а також на реалізацію пріоритетних заходів, пов'язаних з виконанням установою основних функцій, або розподіл надання кредитів з бюджету згідно із законодавством за класифікацією кредитування бюджету [4].

Розрахунки, які обґрунтовують показники витратів бюджету або надання кредитів з бюджету, що включються до проекту кошторису, є невід'ємною частиною кошторису. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня погоджують форму розрахунків з головним розпорядником бюджетних коштів.

Жодних дискусій не виникає щодо мети застосування розрахунків до кошторису – документ має забезпечити контроль за використанням бюджетних коштів.

Виникає закономірне питання: хто і що саме контролює на стадії виконання кошторису після його складання та затвердження.

Головний розпорядник здійснює внутрішній контроль за повнотою надходжень, взяттям бюджетних зобов'язань розпорядниками нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів і витрачанням ними бюджетних коштів (п. 4 ч. 5 ст. 22 Бюджетного кодексу) [1].

Внутрішнім контролем є комплекс заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети завдань, планів і вимог щодо діяльності бюджетної установи та її підвідомчих установ (абз. 2 ч. 3 ст. 26 Бюджетного кодексу). Це означає, що головний розпорядник своїм локальним документом може зобов'язати підвідомчу установи коригувати розрахунки до кошторису відповідно до зміни першочергових потреб для забезпечення діяльності бюджетної установи в межах певного коду економічної класифікації видатків.

Державна казначейська служба України згідно з частиною першою статті 112 Бюджетного кодексу здійснює контроль, зокрема, за

- відповідністю взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (п. 4 ч. 1 ст. 112 Бюджетного кодексу);

- відповідністю платежів взятим бюджетним зобов'язанням та відповідним бюджетним асигнуванням (п. 5 ч. 1 ст. 112 Бюджетного кодексу) [1].

Разом з тим орган Державної казначейської служби України в частині виконання державного бюджету за видатками згідно з пунктом 11.1 Порядку № 1407 здійснює контроль:

- попередній – на етапі реєстрації бюджетних зобов'язань розпорядників та одержувачів;

- поточний – у процесі оплати рахунків розпорядників та одержувачів [3].

Отже, контроль органами Державної казначейської служби щодо відповідності даних, які містяться у кошторисах та документах про реєстрацію зобов'язань, показникам, які містяться у розрахунках до кошторисів, не передбачено.

Повноваження органів державного фінансового контролю за дотриманням бюджетного законодавства визначають частина перша статті 113 Бюджетного кодексу та Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII. До них належить, зокрема, контроль за:

- цільовим використанням коштів державного і місцевих бюджетів;

- складанням паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, кошторисів та інших документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету [5].

Документом, що визначає порядок ревізійних дій при інспектуванні органами Державної фінансової інспекції, є Методичні рекомендації щодо здійснення інспектування органами Державної фінансової інспекції України, відповідно до яких (п. 5.2) перевірка передбачає контроль об'єкта контролю, зокрема, на предмет:

- дотримання порядку розгляду та затвердження кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету, плану надання кредитів із загального фонду бюджету, плану спеціального фонду та інших документів згідно з нормативно-правовими актами Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби щодо касового виконання державного (місцевого) бюджету за видатками;

- наявності та обґрунтованості розрахунків потреби в асигнуваннях загального фонду бюджету на здійснення видатків за відповідними кодами економічної класифікації видатків, деталізованих за видами та кількістю товарів (робіт, послуг) із зазначенням вартості за одиницю;

- наявності та обґрунтованості розрахунків обсягу надходжень та видатків за спеціальним фондом кошторису за кожним джерелом доходів та/або фінансування бюджету та напрямом використання цих коштів, а також відповідності вказаних показників показникам бухгалтерської звітності за відповідні періоди [2].

Отже, беззаперечно, обґрунтовані розрахунки до кошторису мають бути у наявності. Проте ця вимога відноситься до стадії підготовки проекту кошторису, оскільки про коригування таких розрахунків у Методичних рекомендаціях Державної фінансової інспекції України не йдеться.

Таким чином, незважаючи на те, що законодавством не передбачено внесення змін до розрахунків до кошторису бюджетних установ, установлення обов'язковості коригування розрахунків нормами локального нормативного акта головного розпорядника з-поміж інших є найбільш дієвим заходом внутрішнього контролю.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний Кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (із змінами і доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

2. Про затвердження Методичних рекомендацій [Електронний ресурс] : Наказ Державної фінансової інспекції України від 14.12.2011 № 90. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=104148367.0>

3. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 № 1407 (із змінами і доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13>

4. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 228 (із змінами і доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF>

5. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні [Електронний ресурс] : Закону України від 26.01.1993 № 2939-XII. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>